

HET AMSTERDAMS LYCEUM

OLO - BULLETIN

nummer 29, juni 2002

OUD-LEERLINGENORGANISATIE
van
HET AMSTERDAMS LYCEUM

Redactie OLO-bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfroond 42
1183 GB Amstelveen
tel.: 020-6452772

OLO-secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25
1071 SL Amsterdam
tel.: 020-6719159
fax : 020-6648529
e-mail: pvancleef@freeler.nl

OLO-bestuur

Marijke ten Bosch-Blase
Paula van Cleef-Joachimsthal
Derk Kappelle
Maarten Lemberger

bankrekening OLO:
46.78.07.493 Warmond

foto's lustrum: Betty van Cleef

Het Amsterdams Lyceum

Valeriusplein 15
1075 BJ Amsterdam
tel. 020-5747744
fax 020-6756861
het@amsterdamslyceum.nl
www.amsterdamslyceum.nl

lay out/DTP: Leszek Sczaniecki
druk: F. Vonk

Van de redactie

Een 'gedenkwaardig' record-dik bulletin, omdat twee oud-docenten Tholen en Krijn zijn overleden. Pim Tholen kende ik alleen van gezicht; hij had iets met cabaret, net als zijn beroemde vader. Joost van Heusden en Marten Kircz halen herinneringen aan hem op. Ruime aandacht wordt besteed aan dr. Gerard Krijn.

Huidige rector drs. Roel Schoonveld voerde het woord tijdens de afscheidssamenkomst. Die toespraak drukken wij af.

Hij noemt Krijn een bevlogen leraar, die hij 30 jaar kende, maar toch ook weer niet goed kende.

Voor Gouke van der Wal was Krijn ook min of meer een zingever; hij werd zelf docent scheikunde en ging 'dienen' onder conrector Krijn, die hem op beminnelijke wijze - ja, zo was hij - corrigeerde en goede raad gaf.

Alexander Heydendael noemt hem een weergaloos didacticus, en een fijn mens.

Coen Klaarwater: "hij gaf les met hart en ziel". Coen maakte via Krijn al heel vroeg kennis met links- en rechtsdraaiende melkzuren, wat resulteerde in een negen voor scheikunde.

Hugo van Dam herinnert zich zijn prachtige stem, en zo herinner ik mij Krijn ook, en vooral ook zijn warme belangstelling. Ik had nooit les van Krijn, maar ik geloof dat hij wel veel van mij wist, als 'bespreekgeval' in mijn eerste drie schooljaren.

Wellicht verdient het aanbeveling, om ook eens (goede) herinneringen op te halen aan docenten die nog leven. Dan kunnen ze zelf ook nog (in weemoed?) terugblikken.

Zeer verrast was ik door de bijdrage van Pim Fenger, Ad Westerhuis en Lieuwe Visser over hun jazzband The Modern Six. Ik was in de door hen beschreven periode - dus in mijn prille tienertijd - reeds jazzfan, maar kan mij totaal niets herinneren van deze beroemde schoolband. In mijn herinnering leeft slechts een matig optreden in de aula voort van de Dixieland Pipers. Muzikanten van The Modern Six noemden Dixieland (terecht?) een 'verdachte' muziekstijl.

Dit type orkest is trouwens nog steeds een graag geziene gast op VVD-feestjes.

Dansmeester James Meijer passeert in hun stukje ook nog de revue. Ach, wie leerde daar niet dansen? Leerlingen van juffrouw Kras en James Meijer - die rond de Apollolaan wereldberoemd was - hadden een eigenaardige, van de norm afwijkende, dansstijl ontwikkeld; zij 'pompten'. Bewogen dus hun linkerhand (jongen) en rechterhand (meisje) nogal wild heen en weer.

Kijk ook eens naar dat prachtige alfabet uit 1925, de Dixielandtijd dus; zie hiervoor onder de 'J'- van de hand van Annette Bonebakker.

Allen bedankt,

Donald Koppel (1962)

In memoriam dr. G.C. Krijn

De oproep van de redactie om herinneringen aan onze op 15 november 2001 overleden oud-scheikundedocent en oud-rector in te sturen, heeft geresulteerd in spontane reacties van enige van zijn oud-leerlingen.

Wij hebben deze in dit bulletin opgenomen, voorafgegaan door de toespraak gehouden door de heer R. Schoonveld tijdens een indrukwekkende afscheidssamenkomst in de Willem de Zwijgerkerk, waarbij vele oud-leerlingen van Dr. Krijn aanwezig waren.

Toespraak van drs. R. Schoonveld tijdens de afscheidssamenkomst op 21 november in de Willem de Zwijgerkerk

Ruim dertig jaar geleden heb ik Gerard Krijn leren kennen. Direct al kwam hij op mij over als een charmante, innemende man, heel gemakkelijk in het eerste contact dat je met hem hebt.

Hij kwam op Het Amsterdams Lyceum in 1952, door de toenmalige rector Van den Broek, ook een chemicus, binnengehaald.

Op school heeft hij al snel zijn sporen verdiend:

Leraar scheikunde per 1 september 1952

Leider HBS-B per 1 mei 1955

Conrector per 1 september 1962

Rector van 1 augustus 1973 tot 1985

Hij was een bevlogen leraar, maar op een andere manier dan men zich meestal voorstelt bij een bevlogen leraar. Hij was niet zozeer een leraar die heel lang aan het woord is met enthousiaste verhalen, hij was een leraar die er genoeg in schiep om dingen zo helder, maar ook zo eenvoudig en zo kort mogelijk uit te leggen. Daarmee maakte hij vele leerlingen enthousiast voor het vak scheikunde en slaagde hij erin om ze altijd tot zeer hoge resultaten te brengen.

Hij was rector in een moeilijke periode, de jaren zeventig, de jaren dat "alles moest kunnen" en waarin vele scholen soms wat chaotisch functioneerden. Als rector stond hij altijd snel positief tegenover menig initiatief of idee om het onderwijs of de activiteiten daaromheen te verbeteren of uit te breiden. Daardoor heeft het aantal buitenschoolse activiteiten zich in die periode behoorlijk uitgebreid.

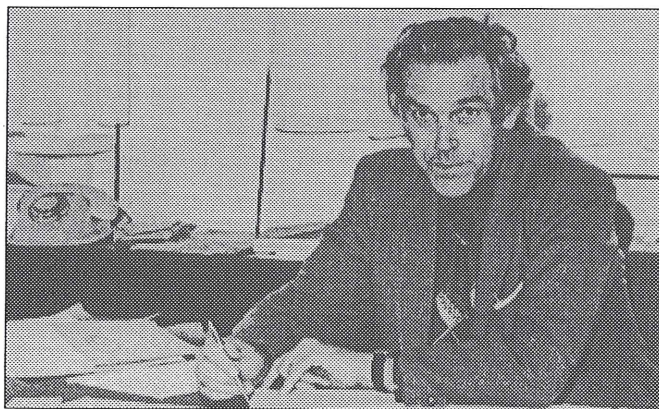
Daarnaast was hij in vele besturen actief, zowel in onderwijs (hoger beroepsonderwijs) als daarbuiten, in de Rotary Club Amsterdam, maar met name in de kerk. Het geloof was voor hem zeer belangrijk, maar ook de bijdragen die hij kon leveren aan de goede gang van zaken van de organisatie, want hij was toch vooral een pragmaticus.

Hij was charmant, innemend, had het vermogen het met docenten, ouders en leerlingen snel eens te worden.

Maar hij was ook een gesloten mens, het eerste contact was makkelijk te leggen, maar hij liet bijna nooit iemand toe om echt in zijn ziel te kijken. Ik heb hem 30 jaar gekend, maar tegelijk 30 jaar nooit goed gekend.

Hij was het schoolvoorbeeld van een realist, had een nuchtere blik op de wereld en op het leven, over zijn situatie thuis in het laatste jaar, waarbij zijn vrouw Marijke niet meer thuis kon zijn. Een nuchtere blik op zijn ziekte, tot op het laatst, waarbij hij zeer realistisch over zijn situatie sprak. Met emotie, maar ook met realiteitszin. Het ging net zoals in zijn hoedanigheid van leraar: hij schetste zijn situatie helder, maar ook zo eenvoudig en zo kort mogelijk.

Hij ruste in vrede.

Dr. G.C. Krijn,
een aantal herinneringen

In de NRC van 17 november 2001 las ik de annonces van het overlijden van Dr. G.C. Krijn. Het Amsterdams Lyceum betreurt het overlijden van zijn oud-rector.

De annonce van het "Amsterdams" brengt in herinnering dat de heer Krijn sinds 1952 aan de school was verbonden. Zelf kwam ik in 1953 in de eerste klas (1c, klassedocent drs. A.A. van Wijnkoop). Meneer Krijn was er al een jaar en als scheikundeleraar behoorde hij tot de docenten die niet zouden verschijnen voor de lagere klassen. Er was een tweejarige onderbouw en het scheikundeonderwijs begon pas in de derde klas. Toen wij in de derde aangekomen scheikundeles kregen was dat een hele verandering. Je had les in het scheikundelokaal dat door zijn theateropbouw en de toonbank voor proefopstellingen zeer tot je verbeelding sprak. Achter het schoolbord zat ook nog de zuurkast en voor de klas stond meneer Krijn. Doorgaans in stemmig en correct dubbel breasted pak.

Hij gaf les met hart en ziel. Het was hem aan te zien dat hij er zelf plezier in had. Fouten maken was geen schande zolang hij ervan overtuigd was dat je je best deed en er niet op uit was om er een potje van te maken. Dan kon de stemming wel omslaan.

Meneer Krijn werd Dr. Krijn. Hij nodigde onze klas uit om dit gedenkwaardige gebeuren in de Aula van de Universiteit van Amsterdam bij te wonen. Ik denk dat het merendeel van ons nog nooit een voet binnen een universiteitsgebouw had gezet. Wij hadden ook nog weinig besef wat een promotie tot Doctor in de scheikunde precies inhield. Wat mij wel is bij gebleven is dat hem vanwege de promotor bijzondere lof werd toegezwaid omdat hij een deel van het onderzoek niet in het universiteitslaboratorium had uitgevoerd, maar in het practicumlokaal van het Lyceum. Dat was een niet alledaags gebeuren. Ter verhoging van de feestvreugde kregen wij – als ik het mij juist herinner – ook nog een traktatie op school. Hebben wij eigenlijk wel een cadeau aangeboden, vraag ik mij nu af?

Bij mijn eindexamen Gymnasium B dat ik in 1961 haalde, na het jaar daarvoor te zijn gezakt, heeft meneer Krijn mij geweldig klaargestoomd. Je deed een soort proefexamen. Daarbij kwamen links- en rechtsdraaiende melkzuren aan de orde. Misschien vandaag de dag alledaagse kennis, gelet op de opschriften op de zuivelverpakkingen. Maar op het examen kwam het ook ter sprake en het resulteerde in een negen voor scheikunde.

Wanneer veel later in een NCRV televisiequiz de jury bestond uit de heren Krijn en Van Pesch, dan was je er eens te meer van overtuigd dat je op het Amsterdams van docenten als meneer Krijn bijzonder veel had geleerd, zowel vakinhoudelijk als door de houding ten opzichte van de maatschappij.

Coen Klaarwater (1961)

In memoriam dr. G.C.Krijn

Je weet dat eens dat bericht zal komen, maar toch overvalt het je. Eind vorig jaar overleed een oud-leerkracht die altijd in mijn gedachten is gebleven:

dr. G.C. Krijn, mijn scheikundeleraar in de vijftiger jaren. Ik herinner mij zijn prachtige stem, zijn natuurlijke gezag en vooral hoe hij mijn liefde voor de natuur- en scheikunde aanwakkerde. Vol bewondering bekeek ik de proefopstellingen die hij in een 'heilig' deel van het practicumlokaal bouwde voor zijn promotie-onderzoek.

Toen ik hem in 1958 vlak voor het eindexamen met enige schroom vertelde dat mijn studiekeuze gewijzigd was van scheikunde in natuurkunde zei hij bemoedigend: vind ik niet erg, ook daarin zul je goed slagen.

Tot niet zo lang geleden heb ik, ter gelegenheid van een dies, met plezier enkele malen zijn lessen voor oud-leerlingen gevolgd. Altijd groette hij mij bij binnenkomst bij de voornaam alsof er geen tijd was verstreken en we elkaar geregeld zagen. Toen ik daar de laatste keer mijn bewondering over uitsprak, zei hij met een glimlach: maar ik heb je loopbaan ook wel een beetje gevolgd! Die loopbaan heb ik mede aan zijn inspiratie te danken¹.

Hugo van Dam (1958)

---

¹Hugo van Dam werd in 1971 lector en is sedert 1980 hoogleraar in de theoretische en toegepaste natuurkunde aan de Technische Universiteit Delft (red.)

Mijn herinneringen aan Gerard Krijn

Toen Gerard Krijn in 1952 voor de klas kwam zat ik in de 5e klas afdeling HBS-B. Uiteraard werd hij door ons 'uitgeprobeerd'. Dat doorstond hij met glans. Bovendien werd de scheikunde voor mij ineens een veel leuker vak. Tot dan toe was ik er nog weinig in geïnteresseerd maar hij maakte het tot een levend vak. Zijn manier van lesgeven was ontspannen en gaf je het gevoel dat het allemaal zo eenvoudig was. Kortom het klikte.

Hij werd door de klas unaniem uitgekozen als docent voor de werkweek in Wolkenland. Daar bleek hij nog meer kwaliteiten te hebben. Regisseur en speler in het door de leerlingen voorbereide toneelstuk: *Arsenicum en Oude Kant* en verteller van verhalen uit het Brabantse land met een authentiek accent. Hij was de meest perfecte leraar die je je kon wensen.

Zijn enthousiasme voor de scheikunde bracht mij er toe die studie aan de UvA te gaan volgen.

Hoewel het niet mijn bedoeling was het onderwijs in te gaan besloot ik toch, in het laatste deel van die studie, een onderwijsbevoegdheid te verwerven door een aantal colleges te volgen en 80 uur te hospiteren bij een bevoegd docent. Zo kwam ik in april 1960 terug bij Krijn die inmiddels conrector was geworden. Gedurende een paar lessen zat ik achterin de klas, gewapend met theoretische kennis waar ik weinig in zag en gelet op het gemak waarmee Gerard de lessen gaf leek er ook weinig theorie nodig te zijn. Toen kwam het moment dat ik lessen moest voorbereiden en met zijn steun voor de klas zou gaan staan. Voor het zover was gaf hij me drie raadgevingen: a. Wees nooit kwaad, maar speel kwaad. Iemand die zijn beheersing verliest, verliest zijn positie. b. Als je een fout maakt, geef dat toe, praat niet recht wat krom is. Niemand verwacht dat iemand foutloos is. c. Wees eerlijk als je iets niet weet en erken dat. Zeg dat je het zult opzoeken. Niemand is alwetend.

Goed voorbereid met kennis en zijn raadgevingen meldde ik mij maandagochtend. Ach Gouke, ik ben nog even bezig met de eindexamenvoorbereiding, als je durft mag je wel vast beginnen, ik kom er straks bij. Uiteraard begon ik en aan het einde van die ochtend zag ik hem weer; ik heb even in de klas gekeken en zag dat het ging, daarom heb ik je maar laten doorgaan! Geweldig gestreeld ging ik naar huis om de volgende lessen voor te bereiden. Zo nam ik in die drukke eindexamentijd een deel van zijn lessen over, van tijd tot tijd op beminnelijke wijze door hem gecorrigeerd en van raad voorzien.

Ik had het er kennelijk redelijk van afgebracht, want aan het eind van dat schooljaar werd ik gevraagd om in het volgende schooljaar twee ochtenden les te geven. Een aan-

gename bijverdienste voor een student en een prima manier om het onderwijs echt te ontdekken. Zo begon een zesjarige carrière als leraar aan de school waar ik zelf de lessen had gevolgd en eindexamen had gedaan.

In die tijd maakte ik Gerard als collega mee. Iemand die wijze raad gaf en steunde waar nodig en mogelijk. Iemand die voortdurend ook de belangen van de leerlingen in het oog hield en aan moeilijke gevallen extra aandacht gaf. Daarnaast als corrector een goed organisator.

Dat het onderwijs mij niet permanent kon binden kwam zeker niet door hem. Na zes jaar trok toch het wetenschappelijk onderzoek en ging ik terug naar het universiteitslaboratorium. Veel later verzeilde ik tenslotte in een managementfunctie en juist daar hebben 'de drie regels van Krijn' mij geholpen in mijn functioneren. Zij zijn een basisregel voor het leven in alle omstandigheden.

Ik prijs mij gelukkig Gerard Krijn te hebben leren kennen als leraar en als collega. Hij was een geweldig mens.

Gouke van der Wal
leerling 1948 - 1954
leraar 1960 - 1966

In memoriam de heer Krijn

In mijn ogen was Krijn een geweldige leraar, die op geheel ogenschijnlijk simpele wijze je een complex probleem kon bijbrengen; weergaloos was hij in zijn didactische gave bij het overbrengen van de beginselen van de organische chemie; dat was gewoon een hobby van hem en het werd daarna ook een hobby van zijn geïnteresseerde leerlingen. En als hij je dan de gehele materie had bijgebracht kon hij je - beginnend met de elementen C, H, O en N - de gehele kringloop tot en met DNA in een schema op het bord zetten ! ongelofelijk knap en simpel leek dat; ik heb jaren plezier gehad van de door hem geïmplementeerde kennis.

Hij was ook een man die altijd vooruit keek, de problematiek goed analyseerde, en dan ook direct op positieve, zogenaamd luchtige wijze, met constructieve oplossingen kwam. Hij bleek ook een reken genie en haalde altijd de voorpagina's bij het bepalen van de resultaten op de beroemde/beruchte FAMOS-toernooien in de kerstvakanties. Een modellen-denker, een man die je inzicht gaf in processen, een fijn mens met heel veel gevoel voor de andere mens, zijn leerlingen en/of collega's.

We zullen hem missen !

Hij ruste in vrede.

Alexander Heydendael (1959)

Helaas moesten wij vernemen dat op 10 januari de heer H.A. (Pim) Tholen is overleden.

De heer Tholen begon in het cursusjaar 1959/60 als docent Nederlands en bleef als conrector van 1969 tot en met 1983 aan de school verbonden.

*De schoolleiding in de jaren zeventig: rector G.C. Krijn en de conrectoren
A.G. Groothoff, J.R. Tjepkema en H.A. Tholen*

In memoriam Pim Tholen

Net toen we begonnen toe te leven naar het weerzien met veel oude bekenden op het Lustrum van ons Amsterdams Lyceum kwam het bericht dat op 10 januari 2002 een einde was gekomen aan het leven van Pim Tholen. "Mijnheer Tholen" nam als leraar Nederlands en later Conrector van het Lyceum gedurende 24 jaar een markante plaats in het schoolleven in.

In plaats van volgens plan te gaan studeren nam zijn leven op 18-jarige leeftijd door het begin van de oorlog een totaal andere wending. Hij vluchtte met valse papieren voor de arbeitseinsatz en bouwde in Wenen een leven op als kelner en pianist-entertainer. Na de oorlog begeleidde hij eerst zijn beroemde vader bij revues in herrijzend Nederland en op tournee naar toenmalig Nederlandsch Indië en was daarna jarenlang succesvol als entertainer in onder meer de Doofpot van Max Tailleur op het Rembrandtplein.

Toen Pim Tholen met al deze ervaring weer ging studeren en na het behalen van de aktes Nederlands in 1959 leraar Nederlands werd op Het Amsterdams Lyceum begon zowel voor hemzelf als voor het Lyceum een nieuwe periode. Veel oud-leerlingen zullen een dierbare herinnering bewaren aan deze bijzondere leraar die in zijn lessen vaak spelenderwijs de liefde voor de Nederlandse taal op hen overdroeg maar bovendien stimuleerde tot het maken van eigen keuzes en het nemen en dragen van eigen verantwoordelijkheid.

Een ware leermeester en in de jaren zestig geen alleedaags geluid.

Allen die het meemaakten zullen zich herinneren dat wanneer Tholen achter de piano of het orgel plaats nam het zingen van het Lyceumlid en het Schoollid weer een sport werd waaraan ieder vol overgave mee deed.

Zelf bewaar ik mooie herinneringen aan de ondersteuning die ik, als Regent bij het 50-jarig bestaan van het Lyceum in 1967, bij de organisatie van dat Lustrum van Pim Tholen kreeg. Onvermoeibaar was hij bij de voorbereidingen van alle activiteiten betrokken. In het bijzonder natuurlijk bij het theaterspektakel dat zonder hem ondenkbaar was.

Helaas moest hij voor al die inzet de prijs betalen. In het voorjaar van dat jaar werd hij getroffen door een hartinfarct waarvan hij gelukkig geheel herstelde om daarna tot zijn pensioen in 1983 het Lyceum als Conrector te dienen.

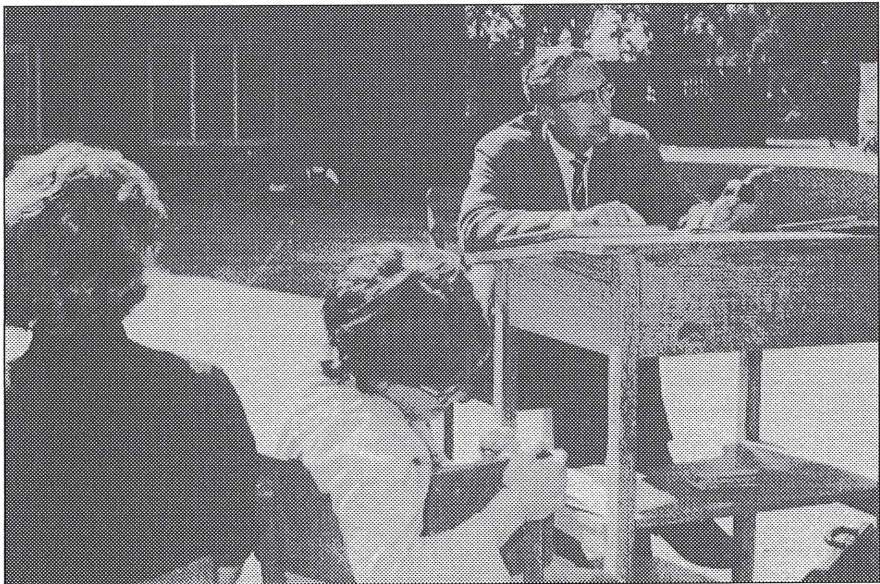
Pim Tholen is 80 jaar geworden.

Joost van Heusden (1967)

Meneer Tholen – Pim

Op een mooie ochtend in het voorjaar van 1965 stond de deur van lokaal II, boven in het schoolgebouw, wagenwijd open; opmerkelijk, het was leestijd. In het lokaal zaten de leerlingen met Vondels Gysbrecht van Aemstel voor hun neus, een stuk waarin in raar Nederlands veel werd gezegd en weinig gebeurde. Tot door die open deur meneer Tholen binnen draafde en het bodeverhaal uit het vijfde bedrijf voordroeg waarin Gozewijn van Aemstel door Witte van Haemstee in de kerk wordt gedood. Vervolgens gaf meneer Tholen een hilarische imitatie van de grote toneelspeler Ko van Dijk die als bode maar één doel kende: z'n medeacteurs van het toneel spelen. Meneer Tholen sprong het lokaal in en uit en liet de hele toneeltrukendoos de revue passeren en daarmee prentte hij voor eens en altijd de stijve 17e eeuwse tekst in de hoofden van de leerlingen. Ook de ernst van poëzie wist hij spelenderwijs aan te bieden: een leerling moest vertellen in welke versvoet een gedicht was geschreven, wist het uiteraard niet en raadde maar wat: "anapest?". "Ach," zei meneer Tholen, "anapest..daar gaat'ie" en hij las

het gedicht dat in dactylen was geschreven alsof het anapesten waren, daarmee de leerling op een jolige manier in z'n hemd zettend. Die theatrale lesmethode zou heden de wenkbrauwen van een onderwijsinspecteur doen fronsen: zoals bekend moeten leerlingen tegenwoordig veel "zelf ontdekken", vooral op internet en daarbij past uiteraard niet een les als een voorstelling waar je gewoon van geniet.

"Overigens, ik heet Pim", zei meneer Tholen in september 1974 tegen z'n oud-leerling, nu z'n jongste sectiegenoot. Dat was aardig in een tijd waarin het wonderlijke Hollandse hiërarchisch tutoyeren nog volop in zwang was. Hij was inmiddels conrector en aan het eind van de dag schonk hij in zijn kamer een glas sherry waarbij hij levendig vertelde over z'n vorige leven als begeleider van cabaretiers. Pim stelde zijn talent royaal ter beschikking van z'n collega's bij de schoolcabaret-avonden. "Ga maar zo staan dat ik je mond kan zien" zei hij en waarachtig, de minst muzikale docent wist hij zo te begeleiden dat de zanger-voor-één-avond het gevoel had dat het heel goed ging. Voor een lustrumvoorstelling hadden een paar leraressen bedacht dat het leuk zou zijn een dansje in te studeren. Pim sprong na vijf verkeerde inzetten achter de vleugel vandaan, beende het toneel op en riep: "Meisjes, deze nummers gaan altijd in vieren dus zo: en één en twee en drie en vier.." daarbij de benen volleerd de lucht in werpend; de onderwijskundige dansmariekes stonden paf. Na nog een uur oefenen leek het erop en de avond werd een succes: Pim stuwde vanachter de vleugel z'n collega's tot onverwachte prestaties. Na afloop dronk hij gezellig een borrel mee en ging op tijd naar huis, net zo kaarsrecht en keurig in 't pak als hij 's ochtends naar school was gekomen. Meneer Tholen, Pim, een leraar van nature.

Marten Kircz
leerling en collega

Ons Amsterdams 85 jaar

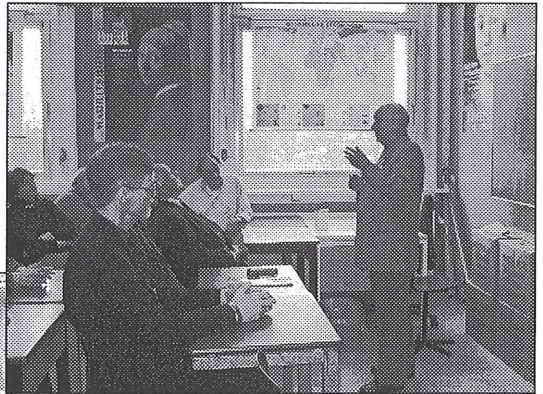
Vertrouwd was weer het (her)optreden van docenten en oud-docenten, en soms ook oude docenten.

Ik was te gast bij drs Piet Schraa.

Piet was jarig, en kreeg van één van ons (namens zichzelf overigens) een fles met spirituele inhoud aangeboden.

Maar al te vaak verhult een fraaie verpakking een matige inhoud. Bij Schraa was dat niet het geval. Hij zag er met een fraaie geel-blauwe combinatie 'gelikt' uit, en oogde als een jonge god. Zijn les was idem dito en ging over het ontstaan en ontwikkeling van de Koude Oorlog.

Ik heb hierover een goed dictaat gemaakt, dat ik vervolgens niet meer terug kon vinden – lijk wel een leerling – en daarom moet ik mij dus nu zeer beperken. Wat mij wel opviel was dat Schraa de Koude Oorlog niet in 1946 of daaromtrent liet beginnen, maar in de Tsaristische tijd. Kijk, dat is dus de echte historicus. Gezien zijn toch redelijk gevorderde leeftijd zou het misschien aanbeveling verdienen als Schraa in het vervolg ieder jaar (voor het begin van de OLO-borrel) een gastles zou geven. Ideeetje?

Zag opnieuw die prachtige film (op video) uit het begin van de jaren vijftig. Wanneer kunnen we een kopietje kopen?

Het avondfeest voltrok zich in nachtclub Panama. Aangezien ik mij thuis met een pizza tevreden stelde, heb ik geen primaire informatie over de geboden maaltijd aldaar. Wat mij betreft gaat er in ieder geval een Michelinster naar de New Cool Collective Band van Benjamin Herman.

Zevenhonderdtachtig (rumoerige) bezoekers waren getuige van de benoeming tot erelid van de OLO van ons aller en onvervangbare Paula van Cleef-Joachimsthal. Zij ontving het ereteken met lyceumlogo (klok met Ick Dien) van Marijke ten Bosch-Blase.

En Paula had er wel veel werk aan gehad, dit keer (en alle vorige keren ook). Tijdens de laatste weken ontving ze wel twintig e-mails per dag. Twijfels over de kwaliteit van het leesonderwijs bekropen haar daarbij regelmatig. Haar Outlook werd 'from all over the world' onbedoeld bestookt met exotische virussen, maar haar firewall hield het.

Aan het begin van het feest was er een veiling van allerlei schoolattributen die door de verbouwing en het voortschrijden van de tijd overbodig geworden waren. Zo kon je voor een prikkie een fraai schilderij of zelfs een microscoop bemachtigen. Hoeveel nieuwsgierige kindergen zouden daar doorheen hebben gekeken? We hadden elkaar zoveel te vertellen, en zo weinig beschaving, dat zowel de veiling als het welkomstwoord van de rector in een kakofonie van geluid werden gesmoord. Maar ja, je kunt dit natuurlijk ook als een groot succes – en dat was het – uitleggen.

Donald Koppel (1962)

9 februari 2002, Reünie in het schoolgebouw

*Optreden van het docentenorkest
en weer veel aandacht voor de naamborden*

Reünie en feestavond in "Panama"

Schoollied: altijd lastig...

De lyceumdas: echt al die jaren bewaard?

Tijdens de lustrumgeluiden in 'Panama' haalden Pim Fenger, Ad Westerhuis en Lieuwe Visser herinneringen op aan hun eigen jazz- en dans-band die in de jaren vijftig Het Amsterdams animeerde: The Modern Six (1956-1959). Het inspireerde hen tot het noteren van het volgende:

The Modern Six

'Softly as in the Morning Sunrise' sloeg in als een bom, op het podium, in de Aula. En daarmee hadden we de muziekwedstrijd glansrijk gewonnen, maar kwamen nooit meer terug. Hoe kwam het zover, en waarom liep het zo dramatisch af?

De Modern Six begonnen waar je beginnen moet. Met muzikanten en instrumenten. Voor Jazz niet zo gemakkelijk. Waar haal je een bas vandaan, en waar een stel trommels?

De tijd van de theekist was voorbij, een echte bas nog te begroetelijk: de tussenoplossing kwam vanuit de zelfwerkzaamheid van Beer Westerhuis, die eigenhandig een tweesnarig basding in elkaar lijmd. Een bas, die klonk als de ritmisch fluisterende achtergrond waarop de jazz drijft. Mits goed bespeeld, en daar was Harry Kok voor. Een trommel moet er zijn, ook op de repetities. Hoe kom je met je drumstel op zondagochtend van Amsterdam naar Amstelveen, waar we wekelijks repeteerden?

De trommel was van vader Van Katwijk, vader van drie beroemde dochters. De trommel stond op een standaard en er waren brushes, ideaal dus voor de zoetgevooisde Jazz, waarmee we later zouden winnen.

Zondagochtend. Tegen tien repetitie. In het ouderlijk huis van de zeer muzikale Westerhuizen. Met Beer Westerhuis op piano, Ad Westerhuis op gitaar, Frans ('Flap') Gertenbach altsaxofoon, Lieuwe Visser klarinet, Harry Kok bas en Pim Fenger achter de drums. Een fenomenaal geavanceerd stel, The Modern Six, dat furore maakte van Aula tot Bosrand (Amstelveen) en van Roeiclub tot Concertgebouw!

Waar precies het eerste optreden was, daarover buigen zich nu kunsthistorici. Wel staat de herkenningmelodie vast: 'The Continental'. Nog niet zo makkelijk. Te langzaam gaat het slepen en is de swing weg. In te hoog tempo durft niemand te dansen. En onze artistieke ambitie was natuurlijk ook de amusementswaarde, en de voetjes van de vloer te krijgen. Een kunstvorm die nu gemeengoed is.

Een van de eerste optredens was in ieder geval op de roeivereniging De Hoop, op een echt verhoogd podium voor een volle zaal danslustige roeiers en roeisters. We

speelden natuurlijk ook : 'Sweet Georgie Brown' en 'Perdido' en andere jazz. Maar ook de Engelse wals, de Samba en de Rumba, opdat het publiek nog wat terugkreeg voor zijn duurbetaalde danslessen bij James Meijer. De hele zaal ging uit z'n dak toen we 'Rock around the Clock' eruit persten.

Flap Gertenbach toverde, als een volleerd Jazz at the Philharmonic performer, al spelend een zakdoekje uit zijn sax, en Lieuwe richtte zijn klarinet hoog boven de uitzinnige massa en de rest, Beer, Ad, Harry en Pim legden de ritmische vloer waar anderen later rijk van werden. "Ga hier mee door!", was het advies van Bert Reinhold, zelf een dixielandspeler en dus in onze moderne ogen verdacht. Wij volgden zijn advies dus niet op en lieten zo de kans op vroeg binnenlopen liggen.

Niet lang daarna waren we het middelpunt van het grote 5x8 festijn in het Concertgebouw. Vijf maal acht was het telefoonnummer van de politie en ludiek als het Amsterdams toen al was, had het zijn 40-jarig bestaan in het teken gezet van een witte Volkswagen van de politie, die gedurende de grote show heen en weer over het podium werd gesleept. Ook dáár het bekende succes en stap voor stap werden we ook buiten de grote stad bekend.

De Bosrand in Amstelveen werd ons favoriete podium. Dat ging goed, al hadden we wel Harry Kok met de zelflijmbas moeten inwisselen voor Tony van Hal, een aankomend beroeps, net zoals Beer Westerhuis trouwens, die inmiddels op het Conservatorium zat. Het bijzondere van onze muziek was dat het gitaargeluid werd versterkt, en wel met een ontilbare lampenversterker, door Ad Westerhuis zelf in elkaar gesoldeerd. Pluggen hadden we nog niet, alle verbindingen gingen met gewone stekkers, zowel stroom als geluid. Dat brak ons op in de Bosrand, waar Ad de stekker van zijn gitaar abusievelijk en te gehaast direct in het stopcontact duwde! Die rookwolk, die vergeten wij nooit. Een rookwolk waar langzaam het bedremmelde gezicht van Ad uit tevoorschijn kwam.

Toch beleefden we in de Bosrand ons hoogtepunt in de echte moderne jazz. Daar mochten we optreden in het voorprogramma van de beroemde 'Kees Kuyt Combo' en andere groten. Aangekondigd op ruim verspreide affiches en met als nagerecht een heuse recensie in de krant. Met name de vingervlugge klarinet-soli van Lieuwe Visser werden als technische hoogstandjes bestempeld! Lieuwe heeft gedurende zijn gehele beroeps carrière als zanger zwaar geleund op deze lovende kritiek.

Terug naar het Toernooi. De strijd om de muzikale beker in de Aula van het Amsterdams. Een restje Modern Six deed een poging de macht der klassieken (Polyhymnia!) te breken met een tot in de puntjes ingestudeerd 'Softly as in the Morning Sunrise'.

Ad, Beer, Pim en Tony, een muistille zaal, een donderend applaus! Vlak daarna de sluiting van de avond, zoals het hoort met het Wilhelmus, dat we ook best wel konden spelen in deze geroutineerde bezetting.

Tony stond met zijn bas vooraan op het podium, nog een beetje in trance het volkslied te strijken, met een sigaret slap bungelend in zijn linker mondhoek. Welke leraar Nederlands was het ook al weer die toen venijnig riep: "Zeg vent, doe die sigaret uit je bek!" ?

Het einde van de Combo was aangebroken. Hadden we Harry nog maar gehad...

Pim Fenger, Ad Westerhuis, Lieuwe Visser
maart 2002

Pim Fenger

Lieuwe Visser

Ad Westerhuis

Alfabet

in 1925 gemaakt door Annette Bonebakker (eindexamen 1924) voor
haar zusje Lotte (eindexamen 1928)

- A dat is Alma, voor wie Grieks en Latijn
de enige vakken van waarde zijn.
- B zijn de banken waar we nu nog op zwoegen,
't volgend jaar nemen we met stoelen genoeg.
- C is Carels¹, de weduwe om 't hoekje:
maar al te graag vereren we haar met een bezoekje.
- D is het dansen, de voornaamste sport
die op 't Lyceum beoefend wordt.
- E is het eindexamen, het onheil dat dreigt,
waar men in dit geval maar liever over zwijgt.
- F zijn de fuiven, de fuiven zonder end...
daarvoor staat het Lyceum bij iedereen bekend.
- G is het Gymnasium, waar met een paar dooie talen
ze trachten hun geest omhoog te halen.
- H is de H.B.S. waar ze door dooie getallen
tot de grootst mogelijke nuchterheid vervallen.
- I zijn de Indische vorsten, die we in ons midden ontvingen
en die het Wilhelmus zo mooi konden zingen.
- J zijn de jazzbands die met onvermoeide krachten
op de Dies de dansers aan 't dansen brachten.
- K dat is Kettner, die de H.B.S. bestiert;
bovendien is hij ook op het Gym zeer gevierd.
- L is het Lyceumlid dat wij zingen met plechtig gelaat
als de Rector op het spreekgestoelte staat.
- M is de mistletoe die veel emoties geeft,
maar zelden ernstige gevolgen heeft.
- N is de nonsens, op Brugman² gehoord
afgewisseld door een enkel verstandig woord.
- O is het oppergezag dat 'Dagelijks Bestuur' heet;
voor de school werkt het zich dagelijks in het zweet.

- P** is de pauze, waarin een ieder met vlijt
zich aan de meest kinderlijke genoegens wijdt.
- Q** is de kwaliteit van de tegenwoordige lyceumjeugd,
die volgens het oude geslacht niet meer deugt.
- R** zijn de repetities die onze vreugd vergallen
wanneer ze ons plotseling komen overvallen.
- S** zijn de smokings die de studenten dragen,
waar wij ons op 't Lyceum nog niet aan wagen.
- T** is van Tol, die de deur bewaakt
en daarmee telaarcomers rampzalig maakt.
- U** is het uurwerk dat ons van tijd tot tijd
een mee- of tegenvaller bereidt.
- V** is de verwarming, vaak een punt van geschil
wanneer ieder een kachelkje hebben wil.
- W** zijn de wanden met fraaie kleurentooi
hard rood of geel of paars, 't is alles even mooi.
- X** is de onbekende, daarvan kan ik slechts vertellen
dat hij, in een vergelijking, mij akelig kan kwellen.
- IJ** is de IJclub 'Voorwaarts' in Amstelveen,
in drommen trekt daar 't Lyceum heen.
- Z** is het zandtreintje dat schelle kreten slaakt
en daarmee de buurt onveilig maakt.

uit het archief van Lotte Jolles-Bonebakker

---

¹ bakkerswinkel

² literair dispuut (actief tot ca. 1984)

Ter gelegenheid van het lustrum werd door Het Amsterdams Lyceum een sponsoractie tegen kinderarbeid in India opgezet. In dit kader werd tijdens het avondfeest een veiling van schoolattributen gehouden, welke ruim 1000 heeft opgebracht. Het totaalbedrag van de sponsoractie bedroeg ruim 20.000.

Vol trots toont Dick Regenboog (geflankeerd door Maarten Lemberger) zijn zojuist verworven etsplaat met afbeelding van het schoolgebouw

Lieuwe Visser en Julius Roos, blij met zijn aanwinst: een zogenaamd 'Kipp-toestel'

Lyceumberichten

Geschoold

Ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan is door Het Amsterdams Lyceum een lustrumboek uitgegeven, dat aan de bezoekers van de lustrumviering werd aangeboden. Geschoold, samengesteld door de docenten Patrick van den Hanenberg en Rob Hendriks bevat interviews met 40 oud-leerlingen van verschillende generaties, met diverse achtergronden en uiteenlopende levensloop. Wie de reünie niet heeft bezocht kan het boek afhalen op school of bestellen bij het OLO-secretariaat.

Oud-lyceïsten op de website van Het Amsterdams

De website van Het Amsterdams Lyceum bevat niet alleen veel informatie over de school van nu, maar biedt oud-leerlingen ook de mogelijkheid een verwijzing naar hun eigen website op te nemen. Kijk voor de vermeldingen tot nu toe op

http://www.amsterdamslyceum.nl/links_van_oud-leerlingen.htm

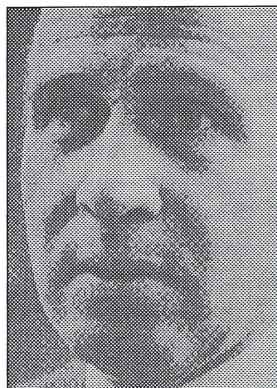
Wil je daar ook op vermeld worden, mail dan je gegevens even door naar **oudleerlingen@amsterdams.com**

Zo zal ook hier gelden: "Eens van Het Lyceum, altijd van Het Lyceum"!

Dr. Sem Dresden

Op 17 april werd de P.C. Hooftprijs-2002 toegekend aan de helaas korte tijd daarna overleden Dr. Sem Dresden, onze oud-docent Frans. Dr. Dresden was van 1938 tot zijn ontslag op last van de Duitse bezetter in november 1940 aan de school verbonden. In september 1941 promoveerde de heer Dresden tot doctor in de Romaanse talen. Gunning liet enkele lessen uitvallen om docenten en leerlingen in de gelegenheid te stellen de promotie van hun joodse ex-collega en ex-leraar bij te wonen. Voor de bezetter was dit één van de redenen om Gunning als rector van Het Amsterdams Lyceum te ontslaan.

Direct na de bevrijding hervatte Dresden de lessen tot zijn benoeming in 1947 tot hoogleraar in Leiden.

Van het secretariaat

Adresboek

Het adresboek (uitgave 2002) kunt u bestellen bij het OLO-secretariaat, waarna het u wordt toegestuurd met een acceptgiro ad € 6,75 (incl. portokosten).

Geschoold

Deze lustrumuitgave kunt u als volgt in uw bezit krijgen:

- a) afhalen op school bij de conciërge of in het Avio-gebouw bij de drukkerij
- b) bestellen bij het OLO-secretariaat (portokosten € 2,25)

Foto's op website

Gedurende zijn schooltijd (1940-1946) maakte Henk Hoefman een serie foto's, die u kunt bekijken op zijn website: www.henk.hoefman.org

Eventuele reacties naar: henk@hoefman.org

Open-Monumentendagen

Ook ons schoolgebouw is zaterdag 14 september van 10 tot 17 uur opengesteld voor bezichtiging.

OLO-leden kunnen deelnemen aan een speciale rondleiding om de renovatie van het monument en de nieuwbouw te bekijken. Aanvang 12 uur.

In memoriam

(jaartal heeft betrekking op het jaar van schoolverlaten)

Lo Asscher (1933)

Karel Hartogh (1931)

Frits Hart (1935)

Max Rood (1945)

Bep Kamphorst-Gazan (1945)

Dokie van Leijden-van Amstel (1932)

Itie Huizink-Schotte (1943)

Jacques Warmelink (1937)

Joeske Koppen-de Neve (1942)

Erna Kropveld (1940)

Adri Koets (1953)

Hans Flink (1972)

Paul Mulder (1948)

Rob Harders (1952)

Jacqueline Burgers (1963)

Gerda Broersma (1961)

Igor Schuurman (1949)

H.A. Tholen, docent Nederlands resp.

conrector van 1959 tot 1984

Drs. L.G. Kortenhorst, docent economie

van 1974 tot 1986

mevrouw J. van Pesch-Gomperts

Paul Jansse (1948)

